

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga Taban ko Kambonowai. Tharowangka: A so manga Taban na Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na Kalukun niyo so Allah, go Tanora niyo so Kaphapantapantagan niyo: Go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so siran, a igira-a Miyaloi so Allah, na Somangkop so manga poso iran, go igira-a Piyangadi-an kiran so manga Ayat Iyan, na Makaoman kiran sa Paratiyaya, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

3. Siran na Ipuphamayandug iran so Sambayang go so saba-ad ko ini bugai Ami kiran a Ipuphamumugai ran:

4. Siran man na siran so Khipaparatiyaya a titho: Adun a bagiyan niran a manga Pangkatan (ko Soraga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap, go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka sabap ko Bunar, na Mata-an! A adun a Salompok ko Miyamara-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكُمْ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلْ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولُ فَإِنَّقُولُوا اللَّهَ وَأَصْبِلُهُ وَادَاتٍ
بِيَتِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذَكَرَ اللَّهَ
وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلَيَّتْ عَلَيْهِمْ أَيْمَنُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقْيمُونَ الصَّلَاةَ وَمَا
رَزَقَهُمْ يُنْفَقُونَ ﴿٣﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًا لَّهُمْ دَرَجَتُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ فِرَقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرْهُونَ ﴿٥﴾

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Makapantag ko Bunar ko oriyan o Kiayayag iran, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowa pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandingan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyan so kaposan o da Pamaratiyaya;—

8. Ka thanto Niyan so Bunar na Pagilangun Niyan so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na Inisumbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukan sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothal a iphakapiya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phoon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يُجَدِّلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا بَيَّنَ كَانَمَا
يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يُظْرُونَ

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الظَّالِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُونَكَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ
الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُحَقِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكُفَّارِينَ

لِيُحَقِّقَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرُمُونَ

إِذْ تَسْتَعْيِذُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ
لَكُمْ أَنَّ مُهَدِّدَكُمْ بِأَلْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشَرَى وَلَطَمِينَ
بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا أَنْصَرَ إِلَّا مَنْ عَنْدَ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

11. Gowani na Ipukholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

إِذْ يُغَشِّيْكُمُ الْتَّعَاسَ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِنَ السَّمَاءِ مَا يَطَهِّرُكُم بِهِ وَيُدْهِبُ عَنْكُمْ جُرُجُرَ الشَّيْطَانِ وَلِيُرِبِّطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثْبِتَ بِهِ أَقْدَامَ ١١

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلِئَكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَثُّوا الَّذِينَ مَأْمُوا سَالِقَيْ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّاعِبَ فَاضْرِبُوهُا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوهُمْ كُلَّ بَنَانِ ١٢

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَافُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَكَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ١٣

14. Giyoto man (so siksa): Na tammi niyo sukanian: Ka Mata-an! A bagiyan o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

ذَلِكُمْ فَذُوْهُ وَأَنَّ لِلْكُفَّارِ عَذَابَ النَّارِ ١٤

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مَأْمُوا إِذَا الْقِسْمُ الَّذِينَ كَفَرُوا رَأَحْفَافًا لَا تُؤْلُمُهُمْ الْأَذْكَارَ ١٥

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolosan!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Ka-an Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

18. Guyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphakalobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyatabana rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na guyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoii Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

وَمَنْ يُولَّهُمْ بِوَمِيزْ دُبْرَهُ الْأَمْتَحِرِفَا
لِقَنَالٍ أَوْ مُتَحَبِّزًا إِلَى فَتَةٍ فَقَدَّمَهُ
يَغْضِبُ مِنْ أَنَّ اللَّهَ وَمَاؤْنَهُ جَهَنَّمَ
وَيَشَّسُ الْمُصِيرُ

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَاتَلَهُمْ
وَمَارَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
رَمَى وَلَيُثْبِلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بِلَاءً
حَسَنَّا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ

ذَلِكُمْ وَآتَ اللَّهَ مُهِنْ كَيْدُ
الْكُفَّارِ

إِنْ تَسْتَفِئُ حُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ
الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْهَوْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَإِنْ تَعُودُوا نَعْدُولَنْ تَعْقِيَ عَنْكُمْ
فَقَاتَكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a su-kano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata ko manga Binatang si-i ko Allah so manga Bungul a manga Omao,- a siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a Matatago kiran a Mapiya, na Mata-an a Pakapamamakinugun Niyan siran: Na apiya pakapamamakinugun Niyan siran, na Thalikhod siran bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-ma-a niyo so Allah go so Rasul, igira-a Tiyawag kano Niyan ko Phakaoyag rukano; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Phagulutan Niyan so lut o tao a go so poso iyan, go Mata-an! A Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so Tiyoba, ka di khisogat ko siran a Mindadarowaka rukano sa ba Matabis: Go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko maito kano, a di kano Pakanganganinun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba kano Mabiyag o manga Manosiya; na Piyakapagingud kano Niyan (sa Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ
سَمِعُونَ ﴿١٦﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَاتَلُوا سَمِعَةً
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ شَرَ الدَّوَابَّ إِنَّدَلِلَةَ أَصْمَمْ
الْبَشَّرُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَوْعِلَمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَا سَمِعُوهُ
وَلَا سَمِعُوهُمْ لَتَوَلَّوْهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَسْتَجِيبُو لَكُمْ
وَلِرَسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّي كُمْ
وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرْءَ وَقَبِيلِهِ وَإِنَّهُ إِلَيْهِ
مُحْسِرُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَنْقُوافُتَهُ لَأَنْصِبَنَ الَّذِينَ طَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١﴾

وَأَذْكُرُو إِذَا أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ
فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَخْطَفُوكُمْ
النَّاسُ فَأَوْدُوكُمْ وَأَيْدُكُمْ بِنَصْرٍ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الظِّبَابِ لَعَلَّكُمْ

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Ka-angkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukanan na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukaniyan a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasun Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantan-ganan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbomo-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan nirana, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kirana so manga Ayat Ami, na Tharo-on nirana: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Ma-putharo Ami so lagid aya: Ka da-a

شَكُرُونَ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْمِلُوْا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ وَتَحْمِلُوْا مَا نَهَاكُمْ وَآتُوكُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوْا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
فِتْنَةٌ وَّاَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنَفَّعُوْا اللَّهَ
يَجْعَلُ لَكُمْ فِرْقَانًا وَّيُكَفِّرُ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمُ ﴿٢٩﴾

وَإِذَا تَكُرُّ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِتُبُشِّرُوكَ
أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَمْكُرِينَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا أَئْتَنَا عَلَيْهِمْ مَا أَيْتَنَا قَاتُلُوكَ
سَمِعُنَا لَوْنَشَاءَ لَقْلَنَاءَ مِثْلَ هَذَا
إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾

salakao saya a rowar sa manga Tohol a Kabokhag o Miyanga-o ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talin-goma-i Kamingka sa siksa a Mal-ipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kirian kasiksa-a o Allah, a siran na Pu-phangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kirian na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sam-bayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyan niyan na pukhabaloi kirian a ka-shundit; oriyan niyan na Punda-

وَإِذْ قَالُوا لَهُمْ إِنَّ كَانَ هَذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكُمْ فَأَنْطَرْتَ عَلَيْنَا
جِحَادَهُ مِنَ السَّكَنَاءِ أَوْ أَثْنَيْنَا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

٢٣

وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَأَنَّ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ

٢٤

وَمَا لَهُمْ أَلَا يَعْذِبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ
يَصْدُرُونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَا كَانُوا أُولَئِكَ إِذْ إِنْ أُولَئِكُو إِلَّا
الْمُنَقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

٢٥

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءَ وَنَصْدِيَةٌ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

٢٦

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ ثُمَّ
يُغَلُّوْنَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ

بِحُشْرُوت

agun siran: Na siran a da Pamariyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miayipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Mianga-o ona (a Miyabalo i ladiyawani).

39. Na Pakimbonowai kano kirian taman sa da-a mabaloi a Kapnakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَيْثَ مِنَ الطَّيْبِ وَيَجْعَلَ
الْخَيْثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ
فِي رَكْعَتِهِ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا
يُغَفَّرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنُّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتَلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ
وَيَكُونُ الَّذِينَ كُلُّهُمْ لِلَّهِ فِي أَنْ
أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلُّوا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَانِكُمْ
نَعْمَ الْمَوْلَى وَنَعْمَ النَّاصِيرُ

* وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
لِلَّهِ مُحْسِنُهُ وَلِرَسُولِهِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Inituron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowa pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padagang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyan o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyan o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na titho a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

الْتَّبِيِّلُ إِنْ كُنْتُمْ أَمْنَثُمْ بِاللَّهِ وَمَا
أَرَنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفَرْقَانِ
يَوْمَ النَّعْيِ الْجَمِيعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَوِيرٌ

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوَّةِ الْدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدُوَّةِ
الْقُصُوْى وَالرَّكْبَى أَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَلَوْ تَوَاعَدُنَّ لَا خَلَقْنَا فِي الْمِعْدَدِ
وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرَ أَكَانَ
مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيْتَنَا
وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْتَنَا وَإِنَّ
اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلَيْهِ

٤٣

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكُمْ قَلِيلًا
وَلَوْ أَرَدْتُمْ كَثِيرًا فَلَا شَيْءَ
وَلَنَزَّلَ مُثْرِفٌ الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ
سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

٤٣

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano: Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakanda-da ko Allah so mapunggogolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagorompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-angkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoran-sorang, ka ka-lalupan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Ngcolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَإِذْ يُرِيكُوهُمْ إِذَا أَنْتَ قَيْمَتُهُمْ
أَعْيُنُكُمْ قَلِيلًا وَيُقْلِلُكُمْ
فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرَكَانَ
مَقْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيْتُمْ فَتَّاهَةً
فَأَشْبُعُوهُمْ وَآذُكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنْزَعُوا
فَنَفْشُلُوا وَتَذَهَّبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ
بَطَرَّارًا وَرَعَاءً النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ

وَإِذْرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ
وَقَالَ لَأَغَالِبَ لَكُمْ أَيَّامَ مِنْ

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dowa ka Sagorompung, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphoront-a-in Nirana so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-onan o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Or-ipun Niyan:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-onan nirana: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

النَّاسُ وَإِنْ جَاءَكُمْ فَلَمَّا
تَرَأَتِ الْفُتَنَ تَكُصَّ عَلَى عَقِبَيْهِ
وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا
لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدٌ
الْعِقَابُ

إِذْ يَكُوْلُ الْمُنَذِّقُونَ وَالَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ غَرَّهُوا لِأَدِيْنَهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَى إِذَا يَنْوَى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةُ يَصْرِيْبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَرُهُمْ وَدُفُوقُهُمْ عَذَابٌ
الْحَرِيقُ

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِكُمْ وَأَنْ
اللَّهُ لَيْسَ بِظَلِمٍ لِلْعَيْدِ

كَدَّأْبٌ إِلَيْ فَرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَفَرُوا إِنَّا يَأْتِيَ اللَّهُ فَأَخْذَهُمْ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyang Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niram: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niram: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kirana, oriyan niyan na Pumbarung-kasun niram so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kirana, ka-aniran Pukhatadumi.

اللَّهُ يُدْنُبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدٌ
الْعِقَابِ ٥٣

ذَلِكَ يَأْتِ إِنَّ اللَّهَ لَمْ يُكَفِّرْ كُلَّ نَعْمَةٍ
أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ ٥٤

كَدَأْبٌ إِلَّا فِرْعَوْنٌ وَالَّذِينَ مِنْ
قِبْلِهِمْ كَذَبُوا إِيمَانَهُمْ فَأَهْلَكْتُهُمْ
بِإِنْدُونِيَّةٍ وَأَغْرَقْتَهُمْ إِلَّا فِرْعَوْنٌ
وَكُلُّ كَاوُأْظَلَمِينَ ٥٥

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٥٦

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ نَسِّخْتُ
عَاهَدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ
لَا يَنَّقُوتُ ٥٧

فَإِمَامًا شَفَقَنَاهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّدَهُمْ
مَنْ خَلَفَهُمْ لِعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ٥٨

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miyalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Sarisingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pupukanug, a Mata-o.

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَإِمَّا تَخَافُ مِنْ قَوْمٍ خَيْرًا فَلَا يُنْهِ
إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُغَنِّثِينَ ﴿٤٩﴾

وَلَا يَحْسَبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبُّو إِنَّهُمْ
لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٠﴾

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا أَسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْجَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ
عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ
دُونِهِمْ لَا نَعْلَمُ نَهْمَمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوْفَ إِلَيْكُمْ وَآتَنَّمْ لَا نُظْلِمُونَ ﴿٥١﴾

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسلِّيمِ فَاجْنَحْ لَهُمْ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥٢﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَعْدُوكُمْ فَإِنَّكُمْ
حَسَبُكُمْ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيْدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

وَالْفَبَيْنَ قُلُوبُهُمْ لَوْلَا فَنَفَقْتَ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَفْلَتَ بَيْنَ

langon, na Dingka Mapakakhakalayama so manga poso iran, na ogaid na so Allah i Miyakapagayonayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko Miyamaratiyaya so Kapakimbonowai. O adun Rukano a dowa polo, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowa gatos: Na o adun Rukano a Magatos, na Phakapugus Siran sa Sanggibo ko siran a da Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan Kano o Allah, ka katawan Niyan a Mata-an! A matatago Rukano so kalobai: Na o adun Rukano a magatos, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowa gatos, na o adun Rukano a Sanggibo, na Phakapugus siran sa dowa nggibo, sabap sa idin o Allah: Ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba adun a kowa-an Niyan ko manga Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa di Makapugus ko Lopa. Khabayan Niyo so Parayasan ko Doniya; na so Allah na kabaya Iyan (a

قُلْوَيْهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ
إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ سَبُّوكُ اللَّهُ وَمَنْ تَبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ

يَأَيُّهَا النَّاسُ حَرِضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
الْقِتَالِ إِنَّمَا يَ肯ُونَ مِنْكُمْ عَشُورُونَ
صَدِّرُونَ يَعْلَمُوْا مَا ثَنَّى وَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ مَائَةً يَعْلَمُوْا أَفَلَا مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقِهُوْتَ

أَلَقَنَ حَفَّ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ
فِيْكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُونَ مِنْكُمْ مَائَةً
صَارَةٌ يَعْلَمُوْا مَا ثَنَّى وَإِنْ يَكُونَ مِنْكُمْ
أَلَّفَ يَعْلَمُوْا أَفْلَانِيْنَ يَأْذِنَ اللَّهُ وَاللَّهُ
مَعَ الصَّابِرِينَ

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى
يُتَخِّبَطَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ
الَّذِينَ وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Mambagiyan Niyo) so Akhirat: Naso Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-on, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakida-ag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Nirau so manga Darpa Iran, go ini Panagon-taman Nirau so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi),- na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a

لَوْلَا كَتُبْ مِنَ اللَّهِ سَبُقَ لِمَسَكُمْ فِيمَا
أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

فَلَكُلُومَا عِنْتُمْ حَلَالًا طَيْبًا وَأَنَقُوا

اللَّهُ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّتِي قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيهِكُمْ مِنْ
الْأَسْرَى إِنَّمَا يَعْلَمُ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا
يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِنَ الْأَخْدُونَ كُمْ وَيَغْفِرُ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ يُرِيدُوا خَيْرَكُمْ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
مِنْ قَبْلِ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حِكْمَةٌ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ إِذَا وَأَوْتُوا وَنَصَرُوا أَوْلَئِكَ بَعْضُهُمْ
أَوْلَيَا بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا
مَا لَكُمْ مِنْ وَلَيْتَهُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا
وَإِنْ أَسْتَأْنَصُرُوكُمْ فِي الَّذِينَ فَعَلَيْكُمْ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapanowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapantag ko Agama, na Paliyogat Rukan no so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagon-taman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyen niyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagon-taman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

الْفَتْحُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ يَنْكُمْ وَيَنْهَمْ مِيشَقٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أُولَئِكَ آءُهُمْ بَعْضٌ

إِلَاتَقْعُلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي

الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَيْرٌ

وَالَّذِينَ أَمْنَأُوا هَاجَرُوا وَجَهَدُوا

فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ أَوْوَا وَنَصَرُوا

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقَّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ

وَرَزْقٌ كَيْرٌ

وَالَّذِينَ أَمْنَأُوا مِنْ بَعْدِ وَهَا جَرُوا
وَجَهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مُنْكَرٌ وَأُولَئِكَ
الْأَرْحَامُ بَعْضُهُمْ أُولَئِكَ بَعْضٌ فِي كِتَابٍ

اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ